

[Brusvang.]

sat i et firma underhånden indgår en aftale med firmaets kunder om, at de – underforstået kun – kan forvente at blive betjent kontraktmæssigt, hvis de indbetaler en særlig løsesum til fordel for de i firmaet ansatte, f. eks. til de ansattes strejkefond, og vil ministeren i bekræftende fald medvirke til en ændring af straffeloven, således at sådan åbenlys uhæderlig aftale kriminaliseres?»

(Spm. nr. 409).

Begrundelse.

Der henvises til Vendsyssel Tidendes artikel af 21. juli 1977, som er sålydende: Typografkassen fik penge fra bladets kunde. . . . afskedigelsen begrundes med, at fællestillidsmanden har indgået en »hemmelig aftale« med en af bladets trykkere om, at denne kundes produktion skulle friholdes over for overenskomststridige typografaktioner mod en årlig betaling til typografernes klubkasse på kr. 6.000,—.

Det beskrevne forhold forekommer spørgeren nært beslægtet med straffelovens bestemmelser om returkommission og ulovlig tvang. Under alle omstændigheder er der tale om en helt uanstændig adfærd.

Hvis det ikke er strafbart, bør det omgående gøres strafbart.

Justitsminister *Orla Møllers* svar (9/8 77):

Bedømmelsen af, om den omhandlede adfærd er strafbar, må ske på grundlag af bestemmelserne i straffelovens § 281 om afpresning og § 299, nr. 2, om returkommission.

Straffelovens § 281, der knytter sig nært til § 260 om ulovlig tvang, har følgende ordlyd:

»§ 281. For afpresning straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under § 288,

1) den, som, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, truer nogen med vold, betydelig skade på gods eller frihedsberøvelse, med at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller åbenbare privatlivet tilhørende forhold.

2) den, som truer nogen med at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller med at fremsætte sande ærerørigt beskyldninger for derigennem at skaffe sig eller andre en vinding, der ikke er tilbørlig begrundet ved det forhold, som har givet anledning til truslens fremsættelse.«

Som det fremgår, forudsætter bestemmelsen,

at en uberettiget vinding er opnået ved anvendelse af trusler af den i bestemmelsen angivne karakter. Dette er ikke tilfældet i den i spørgsmålet beskrevne situation. Selv om det måtte antages, at de ansatte har opnået en formuefordel fra en af virksomhedens kunder ved trussel om, at kunden kun vil blive betjent kontraktmæssigt, hvis der indbetales et særligt beløb til de ansatte, vil en sådan trussel ikke være omfattet af bestemmelsen i straffelovens § 281. Det bemærkes herved, at en trussel af den nævnte karakter ikke er omfattet af udtrykket trussel om »betydelig skade på gods«. På grundlag af straffelovens forarbejder er det fast antaget, at dette udtryk alene omfatter trussel om ødelæggelse eller beskadigelse af formuegoder, men ikke om tilføjelse af økonomisk tab på anden måde, f. eks. gennem ulovlige arbejdskonflikter.

Straffelovens § 281 må således anses for uanvendelig i det i spørgsmålet angivne tilfælde. Af samme grund gælder dette også den beslægtede bestemmelse i straffelovens § 260 om ulovlig tvang.

Straffelovens § 299, nr. 2, om returkommission har følgende ordlyd:

»§ 299. Med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 280 foreligger,

2) ved varetagelse af en andens formueanliggender for sig selv eller andre af tredjemand modtager, fordrer eller lader sig tilsige en formuefordel, hvis modtagelse skal holdes skjult for den, hvis anliggende modtageren varetager, såvel som den, der yder, lover eller tilbyder sådan fordel.«

Bestemmelsen angår tilfælde, hvor en person varetager en andens formueanliggender. Modtagelse af vederlag eller provision i forbindelse med afslutningen af en kontrakt på en andens vegne vil således være strafbar efter bestemmelsen, såfremt modtagelsen af ydelsen skal holdes skjult for den, på hvis vegne der handles. Strafansvaret efter bestemmelsen omfatter ikke blot modtageren, men også den, der yder den pågældende formuefordel.

§ 299, nr. 2, har karakter af et supplement til bestemmelsen i straffelovens § 280 om mandatsvig, der omfatter forskellige tilfælde af legitimationsmisbrug. Ligesom for så vidt angår denne bestemmelse må det antages, at anvendelsen af § 299, nr. 2, forudsætter, at gernings-